

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516200858
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8516200858.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. Q. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. č. XXXX/XXX, T. B., t.č. Detský domov Podolíneč, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa R. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. č. XXXX/XXX, T. B., na návrh navrhovateľov R.. Y. R., nar. XX.X.XXXX a F. R., nar. X.X.XXXX, obaja bytom ul. Q. XXX/XX, T. v konaní o zverenie mal. dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd zveruje mal. Q. Z., nar. XX.X.XXXX do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom R.. Y. R., nar. XX.X.XXXX a R.. F. R., nar. X.X.XXXX, obaja trvale bytom T., Q. XXX/XX.

II. Pestúni sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a sú povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie mal. dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace spolu s údajmi o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

III. Matka mal. dieťaťa R. Z., nar. XX.X.XXXX je povinná počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa prispievať na výživu mal. Q. Z., nar. XX.X.XXXX výživným mesačne vo výške 27,13 eur, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 8.3.2016 domáhali, aby súd zveril mal. Q. Z., nar. XX.X.XXXX do pestúnskej starostlivosti R.. Y. R., nar. XX.X.XXXX a R.. F. R., nar. X.X.XXXX, bytom ul. Q. XXX/XX, T. a zaviazal matku mal. dieťaťa R. Z., nar. XX.X.XXXX prispievať na výživu mal. Q. Z., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou minimálneho výživného, t.j. 30 % zo sumy životného minima, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktoré výživné je povinná poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na Účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, č.ú. T XXX XXXX XXXX XXXX, až do doby, kým sa pomery nezmenia.

2. Svoj návrh odôvodnili tým, že ako žiadatelia o náhradnú starostlivosť sú rozhodnutím ÚPSVaR v Prešove zapísaní v zozname osôb, ktorí majú záujem stať sa náhradnými rodičmi a spĺňajú pre túto funkciu všetky zákonné podmienky. Uvedli, že sa chcú stať pestúnmi mal. Q. Z., nar. XX.X.XXXX a prevziať na seba zodpovednosť za jeho výchovu, starostlivosť a rozvoj. Q. bol dňa 16.2.2016 uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/29/2016-19 predbežne umiestnený do ústavnej starostlivosti

Detského domova Podolíneec. V súčasnosti je u navrhovateľov na hosťovskom pobyte a prebiehajú interakcie. Navrhovatelia sú manželia a starajú sa o štyri vlastné mal. deti, vo veku od 3 do 11 rokov. Jedno dieťa, T. Y. už majú v pestúnskej starostlivosti od roku 2012. Žijú v usporiadanom a šťastnom manželstve, vzťahy v rodine a medzi širším príbuzenstvom sú na veľmi dobrej úrovni. Sú vedení v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, prešli prípravou a procesom posúdenia vhodnosti na NRS. Mal. Q. spoznali vo februári 2016 na základe súhlasu ÚPSVaR v Prešove. Prvé stretnutie sa uskutočnilo v Nemocnici a.s. Poprad, podrobne sa oboznámili so zdravotným stavom dieťaťa. Ďalšie stretnutie prebehlo v DD Podolíneec za prítomnosti sociálnej pracovníčky a psychológa. Stretnutia boli vyhodnotené pozitívne.

3. T.č. je dieťa v ich starostlivosti na základe dohody s detským domovom, dieťa je u navrhovateľov na hosťovskom pobyte. Starostlivosť o dieťa zvládajú po všetkých stránkach. Q. si ihneď všetci obľúbili. Už teraz patrí do rodiny. Vlastné deti navrhovateľov vyslovili túžbu mať Q. doma a túto túžbu zdieľajú rovnako aj navrhovatelia. Uvedli, že podľa ich názoru je zverenie mal. Q. do starostlivosti navrhovateľov v jeho najlepšom záujme. DD hodnotí stretnutia veľmi pozitívne a odporúča zverenie do starostlivosti navrhovateľov. K mal. Q. majú vytvorenú citovú väzbu, ktorá sa prehľbuje. Veľmi si ho obľúbili, stal sa členom rodiny, je motiváciou rodiny a je veľkou túžbou navrhovateľov starať sa o neho a to v rámci náhradnej osobnej starostlivosti ako pestúni. Ďalej uviedli, že mu chcú nahradiť rodinu, v ktorej nebude chýbať pocit bezpečia, lásky, istoty, aby z neho rástlo zdravé a šťastné dieťa a stal sa z neho plnohodnotný človek. Zámerom navrhovateľov je poskytnúť mu domov, lásku a rodinné zázemie. Navrhovateľ je zamestnaný s pravidelným príjmom a navrhovateľka je na predĺženej rodičovskej dovolenke, obaja sú bezúhonní a ich finančná a majetková situácia je primeraná, nie je proti nim vedené žiadne trestné stíhanie. S rodinou obývajú 4-izbový zariadený dom, je svetlý a primerane priestraný, malý Q. má pripravený svoj kútik priestor na spanie v spálni navrhovateľov. Navrhovatelia sú pripravení prevziať Q. do starostlivosti, zodpovedať za jeho výchovu a poskytnúť mu všetko potrebné pre zdravý psychický a fyzický vývoj.

4. Súd uznesením č.k. 4P/59/2016-10 zo dňa 16.3.2016 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

5.Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavila matka mal. dieťaťa R. Z., u ktorej bolo doručenie na pojednávanie je riadne a včas vykázané. Preto súd v zmysle § 180 CSP pojednával v neprítomnosti matky mal. dieťaťa.

6.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom predmetného spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Mal. Q. sa narodil R. Z. ako slobodnej matke. Otcovstvo k mal. dieťaťu doposiaľ nebolo určené. Matka mal. dieťaťa je odsúdená rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/137/2015, na dvadsaťštyri mesiacov nepodmienečne za spolupáchateľstvo zločinu lúpeže so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd Stará Ľubovňa trest odložil na jeden rok po pôrode. Z psychologickkej správy - nálezu PhDr. R. vyplýva, že matka mal. dieťaťa je simplexná osobnosť so známkami mentálneho zaostávania, impulzívna. Intelektová kapacita je v pásme ľahkej duševnej zaostalosti v štádiu ťažkého stupňa. Úkony gramotnosti nemá osvojené. Matka mal. dieťaťa žije so svojimi rodičmi, bytové podmienky sú nepostačujúce, v jednej miestnosti žije spolu 15 osôb. V rodine sa nadmerne požíva alkohol, deti páchajú trestnú činnosť. Manželia R. sú ÚPSVaR Prešov vedení v zozname občanov vhodných vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť. Ako žiadatelia spĺňajú všetky predpoklady pre dlhodobjšie prijatie do svojej starostlivosti a majú vytvorené optimálne rodinné prostredie pre vývoj a výchovu dieťaťa. Od roku 2012 sú pestúnmi mal. T. Y. a ÚPSV a R Poprad doposiaľ nezistil v ich starostlivosti žiadne nedostatky. Mal. Q. je tiež vedený v prehľade detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Mal. Q. bol predbežným nariadením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4P/101/2016-9 zo dňa 31.5.2016 odovzdaný do starostlivosti manželom R.. Uznesenie sa stalo a vykonateľným 31.5.2016 a právoplatným 27.7.2016. Detským domovom ako aj ÚPSV a R Stará Ľubovňa bolo zistené, že mal. dieťa napreduje vo vývine, prosperuje, priberá. Manželia R. venujú dieťaťu lásku a pozornosť, vytvorili si k nemu citovú väzbu. Na Okresnom súde Stará Ľubovňa sa vedie konanie sp. zn. 2P/14/2016 o pozbavenie rodičovských práv vo vzťahu k mal. dieťaťu a ustanovenie poručníka, sp. zn. 2P/36/2016 o splnení podmienok osvojiteľnosti, o ktorých doposiaľ nie je právoplatne rozhodnuté.

8. Navrhovateľ v 1. rade na pojednávaní uviedol, že mal. Q. majú v domácnosti na základe predbežného opatrenia. S manželkou sa rozhodli prijať mal. Q. do náhradnej rodičovskej starostlivosti a týmto konaním by sa mala celá záležitosť zavŕšiť. Uviedol, že z manželstva pochádzajú štyri vlastné mal. deti a okrem toho - mal. T. Y. už majú v pestúnskej starostlivosti od roku 2012. Je to ich vnútorné presvedčenie, preto podali tento návrh a v podstate dôvodom je to, že také deti vyrastajú v detskom domove a z toho dôvodu, chcú prijať toto dieťa do rodiny a poskytnúť mu zázemie. Ďalej uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti SORA GEO, s.r.o., pracuje ako výrobnotechnický riaditeľ, jeho priemerný mesačný príjem činí sumu 1 800 eur. Od dňa 25.2.2016 prebiehajú návštevne pobyty v domácnosti a na základe predbežného opatrenia je v domácnosti od 31.8.2016. O mal. dieťa je riadne postarané, sú zabezpečené všetky jeho potreby, rodina si k nemu vytvorila citovú väzbu.

9. Navrhovateľka v 2. rade na pojednávaní uviedla, že mal. dieťa prijali v presvedčení, že potrebuje vyrastať v rodine. Chcú prijať takéto deti pokiaľ je to možné finančne aj priestorovo. Dieťa neprijímajú podľa nejakých kritérií, ale také, ktoré je práve potrebné prijať. Boli rozhodnutí prijať toto dieťa, tak ho prijali, majú k nemu vytvorené citové väzby. Ďalej uviedla, že bývajú v bytovom dome v radovej zástavbe, kde majú dispozíciu č. izby, celkovo 100m² zastavanej plochy. Navrhovateľka je aktuálne s dieťaťom doma na rodičovskej dovolenke.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že manželia R. ako žiadatelia o náhradnú rodinnú starostlivosť spĺňajú všetky predpoklady pre dlhodobjšie prijatie dieťaťa do svojej starostlivosti a majú vytvorené optimálne rodinné prostredie pre vývoj a výchovu dieťaťa. Manželia R. majú už od roku 2012 v pestúnskej starostlivosti aj mal. T. Y. a ÚPSV a R Poprad doposiaľ nezistil nedostatky v starostlivosti. Dieťaťu zabezpečujú starostlivosť prakticky od 25.2.2016, kedy bolo dieťa umiestnené v DD a kedy si dieťa prevzali na krátkodobé pobyty. Predbežným opatrením sp. zn. 4P/101/2016 im Detský domov odovzdal do starostlivosti mal. Q. Z.. Ďalej uviedol, že DD ako aj ÚPSV a R Poprad bolo zistené, že mal. dieťa napreduje vo vývine, priberá, prosperuje. Manželia R. venujú dieťaťu pozornosť a lásku, vytvorili si k nemu citovú väzbu. Kolízny opatrovník poukázal na tú skutočnosť, že matka mal. dieťaťa sa o dieťa vôbec nezaujíma, v rodine dieťa vôbec nenavštevila, neuhrádzala žiadne výživné. Kolízny opatrovník tiež uviedol, že má vedomosť, že matka mal. dieťaťa bola odsúdená za trestný čin nepodmienečne, avšak mala odklad nástupu do výkonu trestu na rok po narodení dieťaťa, teda kolízny opatrovník predpokladá, že matka mal. dieťaťa nastúpi do výkonu trestu a nebude môcť vykonávať rodičovské práva. Navrhol, aby manželia R. boli ustanovení za pestúnov a aby matka mal. dieťaťa bola zviazaná výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet ÚPSV a R Poprad.

11. Predmetom konania je zverenie mal. Q. Z. do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

13. Podľa § 48 ods. 2 Zákona o rodine, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 48 ods. 3 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

15. Podľa § 48 ods. 4 Zákona o rodine, v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

16. Podľa § 50 ods. 1 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa § 50 ods. 4 Zákona o rodine, maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

18. Podľa § 50 ods. 5 Zákona o rodine, počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

19. Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

20. Pestúnska starostlivosť je osobitnou formou štátom sprostredkovanej a hmotne zabezpečovanej náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

21. Pri pestúnskej starostlivosti nevzniká medzi dieťaťom a pestúnom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi tak, ako je to pri osvojení, nedochádza ani k zániku rodičovských práv a povinností, ani k zániku vyživovacej povinnosti a rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Pestún je však povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

22. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že podanému návrhu je možné vyhovieť. Navrhovatelia majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, sú zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť, majú osobné predpoklady (najmä zdravotné, osobnostné, morálne) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručujú, že pestúnsku starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

23. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenie súd rozhodol tak, že zveril mal. Q. Z. do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom R., určil rozsah práv a povinností tak, že manželia sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a sú povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie mal. dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace spolu s údajmi o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach.

24. Súd zároveň zaviazal matku mal. dieťaťa počas pestúnskej starostlivosti, najdlhšie do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, výživným vo výške 27,13 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti uznesenia, ktoré je matka mal. dieťaťa povinná zasielať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, vždy do 15-ého dňa toho ktorého mesiaca vopred. Takto určené výživné je matka mal. dieťaťa povinná platiť bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Navrhovatelia a kolízny opatrovník nemôžu podať voči tomuto rozhodnutiu odvolanie, pretože sa ho na pojednávaní výslovne vzdali do zápisnice súdu po vyhlásení rozhodnutia. (§ 368 CSP)

Matka mal. dieťaťa môže podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v piatich vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.